

جذام (بیماری هانسن)

جذام یک بیماری عفونی مزمن است که پوست و اعصاب محیطی را درگیر می کند ولی محدوده وسیعی از تظاهرات بالینی را شامل می شود . ۹۵٪ از افراد نسبت به این بیماری ایمنی طبیعی داشته و اصلاً به آن مبتلا نمی شوند . حدود ۱-۲ میلیون نفر در دنیا از عوارض این بیماری رنج می برند .

- شیوع:

این بیماری در ۹۱ کشور دنیا دیده می شود ولی ۷۰٪ موارد جذام در سه کشور هند ، میانمار و نپال قرار دارد .

- عامل بیماری:

نوعی باکتری با عنوان مایکوباکتریوم لپره می باشد که رشدی بسیار آهسته دارد.

- انتقال:

انتقال جذام تنها در ارتباطات نزدیک طولانی مدت در یک محیط سرریخته ممکن است ، به شرطی که شخص بیمار تحت درمان نباشد . بیمار از طریق عطسه یا سرفه در فضای محدود بیماری را انتقال می دهد . این بیماری از طریق آمیزشی و از مادر به جنین در بارداری منتقل نمی شود .

- علائم:

عموماً اولین علامت بیماری در نقاطی از پوست ظاهر می شود که کمی قرمز و سیاه تر و یا کم رنگ تر از پوست طبیعی می شود . این نقاط ممکن است بی حسی و عدم رویش مو در محل را به همراه داشته باشند .

در بعضی از بیماران ممکن است تنها انگشتان دستها و پاها دچار بی حسی شوند .

- در صورت عدم درمان علائم زیر را در ادامه خواهیم داشت:

۱. دستها و پاها : بی حسی دستها و پاها باعث می شود در سوختن یا بریدنهای مکرر شخص احساس درد نکند که منجر به ایجاد ضایعات دائمی می شود . در ادامه عفونت هم به این زخمها افزوده شده گاهی حتی نیاز به قطع عضو حس می شود .

۲. چشم ها : حمله به اعصاب چشم توسط باکتری جذام باعث از بین رفتن رفلکس پلک زدن شده که به این ترتیب محافظ اصلی چشم در مقابل صدمات و خشک شدن چشم از میان برداشته شده و در ادامه ممکن است شخص دچار کوری شود .

۳. صورت : تخریب مخاط بینی به تدریج منجر به از بین رفتن حالت طبیعی بینی و صورت می شود . این بیماری کلاً به دو نوع توبرکلونید و لپروماتوز تقسیم بندی می شود .

- تشخیص:

تشخیص جذام بر اساس شرح حال و انجام موارد زیر است :

تست جلدی لپرومین که برای افتراق دو نوع بیماری اهمیت دارد .

جدا کردن باکتری از ضایعات پوستی

- درمان:

خبر بسیار خوب این است که جذام کاملاً قابل درمان است و اگر در مراحل ابتدایی بیماری درمان صورت پذیرد هیچگونه عارضه ای را شاهد نخواهیم بود .

از سال ۱۹۸۱ سازمان جهانی بهداشت درمان ترکیبی جذام را معرفی کرده است . که این درمان شامل مصرف چند آنتی بیوتیک برای ۶-۱۲ ماه می شود .

پس از شروع درمان ، این بیماری مطمئناً به کسانی که مستعد به ابتلا به این بیماری هم هستند (۵٪ جامعه) منتقل نمی شود .